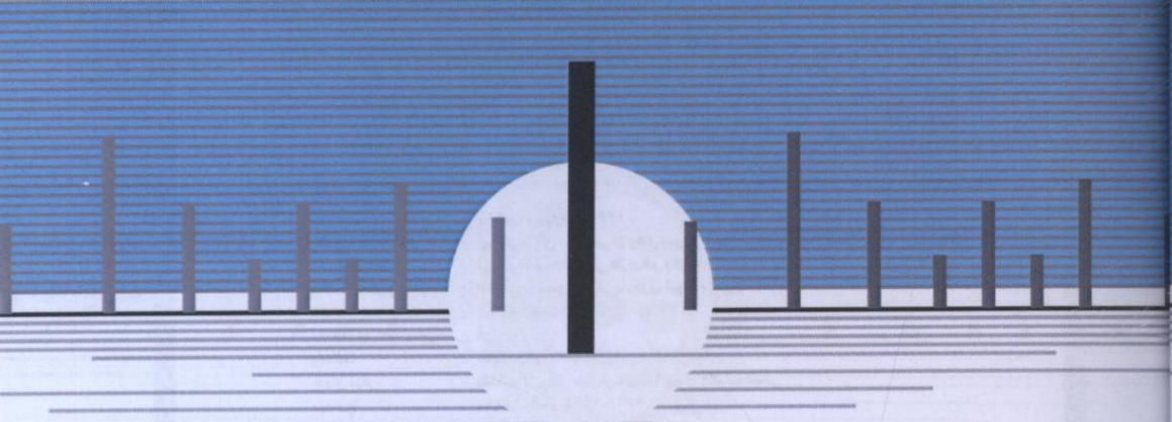

ایستاده برافق

کنکاشی در رفتار مدیریتی سپهبد شهید حاج قاسم سلیمانی

دکتر محمد رضا سلطانی

www.ketab.ir

مؤسسه فرهنگی هنری قدر ولایت

سرشناسه	: سلطانی، محمدرضا، ۱۳۴۰ -
عنوان و نام پدیدآور	: ایستاده بر افق : کنکاشی در رفتار مدیریتی شهید حاج قاسم سلیمانی/محمدرضا سلطانی.
مشخصات نشر	: تهران: موسسه فرهنگی هنری قدر ولایت، ۱۴۰۰.
مشخصات ظاهری	: ۲۸۱ ص: مصور (رنگی)، جدول، نمونه (رنگی).
شابک	: 978-964-495-677-5
وضعیت فهرست نویسی	: فیبا
پادداشت	: ۲۶۹ - ۲۵۷ ص.
عنوان دیگر	: کنکاشی در رفتار مدیریتی شهید حاج قاسم سلیمانی.
موضوع	: سلیمانی، قاسم، ۱۳۴۵-۱۳۹۸.
موضوع	: Soleimani, Qasem, 1956-2020
موضوع	: سلیمانی، قاسم، ۱۳۴۵-۱۳۹۸. -- اخلاق
موضوع	: Soleimani, Qasem -- Ethics
موضوع	: سرداران -- ایران -- اخلاق حرفه‌ای
	: Generals -- Iran -- Professional etics
رده بندی کنگره	: DSR۱۶۶۸
رده بندی دیویی	: ۹۵۵/۰۸۴۴۰۹۲
شماره کتبخناسی ملی	: ۸۷۶۰۲۹۱
اطلاعات رکورد کتبخناسی	: فیبا

ایستاده برافق

کنکاشی در رفتار مدیریتی شهید حاج قاسم سلیمانی

مؤلف: دکتر محمدرضا سلطانی

ناشر: موسسه فرهنگی هنری قدر ولایت

نوبت چاپ: چهارم ۱۴۰۳ / شمارگان: ۲۰۰ جلد

حروفچینی: ظریفیان / لیتوگرافی: سحر / چاپ و صحافی: قدر ولایت (دیجیتال)

طرح جلد: امیر خلیلی فرد

قیمت ۱۰۰۰۰۰ تومان

شابک: ۹۷۸-۹۶۴-۴۹۵-۶۷۷-۵

دفتر توزیع و پخش: خیابان پاستور - خیابان ۱۲ فروردین جنوبی - کوچه خاقانی پلاک ۸

تلفن: ۶۶۴۶۹۹۵۸-۶۶۴۱۱۱۵۱ / نمابر: ۶۶۹۷۰۲۰۵

نشانی پایگاه اینترنتی: www.ghadr110.ir / نشانی پست الکترونیکی: info@ghadr110.ir

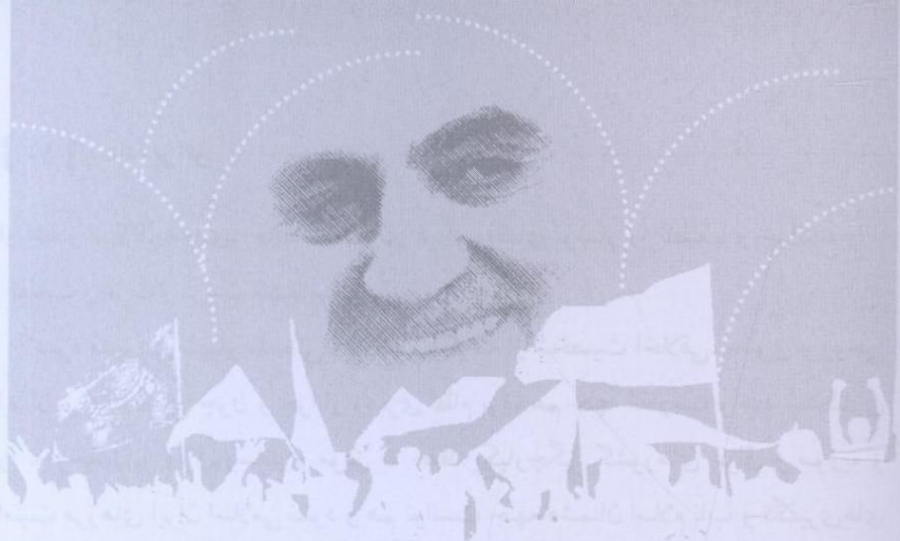
کلیه حقوق محفوظ و مخصوص ناشر است

این کتاب با کاغذ حمایتی چاپ شده است

فهرست

۹	پیشگفتار ناشر.....
۱۱	مقدمه مؤلف.....
۱۹	فصل اول: رفتار فردی.....
۲۲	۱- شخصیت.....
۷۲	ویژگی‌های شخصیت سرمد شهید سلیمانی.....
۷۳	۲- انگیزش.....
۴۰	قدرت انگیزه بخشی و سازماندهی شهید سلیمانی.....
۴۳	۳- صداقت در گفتار و عمل.....
۴۶	صدق و راستی شهید سلیمانی.....
۵۰	۴- خلاقیت و توان استفاده از ظرفیت‌ها.....
۵۳	حرکت خلاقانه و بن‌بست شکنی شهید سلیمانی.....
۵۷	۵- شوق خدمت.....
۵۹	نگاه شهید سلیمانی به مسئولیت و تلاش خستگی‌ناپذیر.....
۶۹	فصل دوم: رفتار گروهی.....
۷۲	۱- روابط صمیمی و برادرانه.....
۷۴	رفتار برادرانه و مردمی شهید سلیمانی.....
۸۲	۲- اعتماد گروهی.....
۸۵	اعتماد آفرینی و تأکید بر وفای به عهد شهید سلیمانی.....
۸۸	۳- تفویض اختیار و مدیریت مشارکتی.....
۹۰	تفویض اختیار و مسئولیت در سیره شهید سلیمانی.....
۹۳	۴- تسهیم دانش و تجربیات.....

انتقال دانش و تجربیات در سیره شهید سلیمانی.....	۹۶
۵- توانمندسازی تیم‌ها و گروه‌های کاری.....	۱۰۲
توانمندسازی نیروی انسانی در سیره شهید سلیمانی.....	۱۰۵
۶- مدیریت تعارض و رفع اختلاف.....	۱۰۹
حل تعارضات و ایجاد وحدت در سیره شهید سلیمانی.....	۱۱۵
فصل سوم: رفتار سازمانی.....	۱۲۵
۱- رهبری.....	۱۳۰
سبک مدیریت و رهبری شهید سلیمانی.....	۱۳۴
۲- انسجام سازمانی.....	۱۴۵
ایجاد هماهنگی و انسجام در سیره شهید سلیمانی.....	۱۴۸
۳- عدالت سازمانی.....	۱۵۱
عمل به انصاف و رفتار عادلانه شهید سلیمانی.....	۱۵۵
۴- کارآمدی و تحول آفرینی.....	۱۵۹
کارآمدی و تحول آفرینی در سیره شهید سلیمانی.....	۱۶۲
۵- مسئولیت‌پذیری و پاسخگویی.....	۱۷۱
مسئولیت‌پذیری و پاسخگویی شهید سلیمانی.....	۱۷۵
۶- ارتباطات و روابط کاری.....	۱۷۸
ارتباطات و تعاملات سازنده شهید سلیمانی.....	۱۸۱
۷- فرهنگ ارزش‌های سازمانی.....	۱۸۹
اهتمام شهید سلیمانی به فرهنگ ارزش‌های دینی.....	۱۹۷
۸- رفتار سیاسی.....	۲۰۲
متحول شدن ادبیات رفتار سیاسی در مدیریت شهید سلیمانی.....	۲۰۶
۹- رفتار شهروندی و مسئولیت اجتماعی.....	۲۱۳
رفتار شهروندی و مسئولیت اجتماعی در سیره شهید سلیمانی.....	۲۱۵
جمع‌بندی.....	۲۱۷
پیوست‌ها.....	۲۲۳
منابع.....	۲۳۷
تصاویر.....	۲۵۳

پیشگفتار ناشر

شهادت سردار شهید حاج قاسم سلیمانی - که خلاصه و عصاره فضایل شهدای دفاع مقدس و مدافعین حرم بود - وظیفه سنگینی را بر شانه‌های اصحاب قلم و رسانه قرار داد. وظیفه تبیین راه و «مکتب سلیمانی»، وظیفه سنگین و دشواری است که باید اهل قلم و رسانه برای به سرانجام رساندن آن - در حد میسر و قابل قبول - با همه وجود تلاش کنند و دل را با سردار دل‌ها هم‌سو نمایند. به لطف الهی، خیلی‌ها به میدان شعر و کتابت و هنر آمدند تا هر کدام جلوه‌ای از این جمال آراسته شده در مکتب امام خمینی و امام خامنه‌ای را نشان دهند و این به سردار دل‌ها کنند. از همه زیباتر و جامع‌تر، توصیفات رهبر معظم انقلاب اسلامی، مراد سلیمانی، و ستون خیمه حرم و حریم اسلام ناب محمدی (ص) در حق این دست پرورده خلف است که برای شناخت ابعاد شهید سلیمانی در پیچه‌های جدیدی را گشوده‌اند، اگر چه ناگفته‌هایشان هنوز بسیار است. شخصیت ذو ابعاد شهید سلیمانی، هر اهل ذوق و معرفتی را در این وادی به تبیین و ثناگوئی و تجلیل و پژوهش وارد کرده است و هر کدام به وسع طبع و تلاش خود گوشه‌ای از این شخصیت را مطرح کرده‌اند. مؤلف این کتاب، جناب آقای دکتر محمدرضا سلطانی، به جنبه‌های مدیریتی آن شهید عزیز ورود کرده‌اند و انصافاً توانسته‌اند با توجه به برخی یافته‌های علمی در باب مدیریت، سیره آن شهید را در جنبه‌های رفتار فردی، گروهی و سازمانی بررسی نموده و با خاطره‌ها و بیانات امام خامنه‌ای و همراهان و هم‌زمان آن شهید به اتقان و جذابیت این مجموعه بیافزایند. قریحه و ذوق لطیف نویسنده سبب شده تا با استفاده

از اشعار مولانا، سعدی، حافظ و شعرای دیگر، فضای نوشتار را تلطیف و خواننده را با عظمت و عزت و مرتبت شهید بیشتر مأنوس نماید.

سیره مدیریتی شهید سلیمانی؛ که نشأت گرفته از شخصیت اخلاقی، معنوی و روحی ایشان و اطاعت بی چون و چرا از رهبری نظام بود، هم جبهه مقاومت و ضد استکباری را به وحدت و وفاق رساند و موفق به حفظ یکپارچگی کشورهای عراق و سوریه و امنیت مرزهای ایران اسلامی نمود و هم توانست جبهه دشمنان اسلام ناب و تکفیری‌های خشن و قسی‌القلب مجهز شده به سلاح‌های پیشرفته را به شکست بکشاند و آمریکای فریبکار را که با ائتلاف ضد داعش به میدان حمایت از داعش و اهداف پلید آنان آمده بود رسوا و نقشه‌های آنان را خنثی نماید. این مدیریت و راه و رسم آن برای همگان الگو و سرمشق است. کار ارزنده مؤلف محترم فتح‌بابی است برای کسانی که می‌توانند ابعاد مدیریتی آن شهید را گسترده‌تر و عمیق‌تر بررسی نمایند.

مؤسسه فرهنگی هنری قدرولایت

مقدمه مؤلف

زندگی سردار سپهبد شهید حاج قاسم سلیمانی از زوایای مختلف قابل بررسی و تحلیل است؛ وقتی رهبر معظم انقلاب می‌فرماید: «و نمونه برجسته‌ای از تربیت شدگان اسلام و مکتب امام خمینی بود، او همه عمر خود را به جهاد در راه خدا گذراند.»^۱ و نیز در فرازی دیگر می‌فرماید: «سردار شهید عزیز ما را با چشم یک مکتب، یک راه، یک مدرسه درس آموز، با این چشم نگاه کنیم»^۲، بیانگر این است که باید ابعاد و اشیان شخصیت و رفتار این اسوه و الگو برای نسل‌های فعلی و آینده به‌خوبی و شایستگی معرفی و تبلیغ شود. ایشان زوایای فراوانی دارد که می‌توان آنها را در سطوح و مقاطع مختلف تحصیلی گنجانده حتی تفکرات راهبردی^۳ ایشان را در دانشگاه‌ها به بحث گذاشت؛ چرا که شهید سردار سلیمانی بیش و پیش از هر چیزی می‌تواند یک معلم و الگوی ممتاز برای نسل جوان دانشگاهی ما باشد. اگرچه همگان با شخصیت، نقش و میزان تاثیر او در زمان دفاع مقدس و پس از آن در سطح ملی و فراملی، در جهت پیشبرد اهداف اسلام و انقلاب، آشنایی دارند، اما جا دارد به شکل خیلی مختصر، زندگینامه شهید معرفی شود.

شهید قاسم سلیمانی در سال ۱۳۳۵ در روستای کوهستانی و دورافتاده قنات ملک در شهرستان رابر استان کرمان به دنیا آمد. وی در ۱۲ سالگی، پس از پایان تحصیلات دوره ابتدایی، زادگاه خود را ترک کرد و مشغول به کارگری در کرمان شد و چندی بعد نیز به عنوان کارگر

۱- قسمتی از پیام به مناسبت شهادت شهید سلیمانی، ۱۳ دی‌ماه ۱۳۹۸

۲- بیانات در خطبه‌های نماز جمعه تهران، ۲۷/۱۰/۲۷

۳- به نظر من شخصیت سیاسی حاج قاسم مهم‌تر از جنبه نظامی‌اش بود یا لاف‌های کم‌تر از جنبه نظامی‌اش نبود. وی از عقل و فهم و فکر سیاسی برخوردار بود و یک استراتژیست بود (مصاحبه ویژه سید حسن نصرالله با خبرنگار ایرانی به مناسبت چهارم شهیدای خط مقاومت ۲۴ بهمن ۱۳۹۸)

پیمانکار در بخش قرائت کنتور آب سازمان آب کرمان مشغول به کار شد و در همان سال‌ها نیز فعالیت‌های انقلابی خود را آغاز کرد. وی که پس از پیروزی انقلاب، به عضویت سپاه پاسداران انقلاب اسلامی درآمد، در ابتدای جنگ فرماندهی دو گردان از نیروهای کرمانی را برعهده داشت تا اینکه با پیشنهاد سردار شهید حسن باقری، تیپ جدیدی از نیروهای کرمان را تشکیل داد که اندکی بعد در زمستان سال ۶۱ به لشکر ۴۱ ثارالله ارتقا یافت که شامل نیروهایی از کرمان، سیستان و بلوچستان و هرمزگان می‌شد. وی در طول دوران دفاع مقدس، با لشکر تحت امر خود در عملیات‌های زیادی از جمله والفجر ۸، کربلای ۵ و تک شلمچه حضور مؤثر داشت. لشکر ۴۱ ثارالله را باید جزء لشکرهای خط شکن سپاه در سال‌های دفاع مقدس نامید که نیروهای آن نقش بسزایی در عملیات‌های بزرگ داشتند. اگر برای بسیاری از هم‌زمان قاسم سلیمانی، جنگ در تابستان سال ۶۷ به پایان رسید، ولی برای او آغاز دوران جدیدی در میادین نبرد بود. وی به واسطه حضور در مرزهای شرقی و سابقه مبارزه با اشرار و باندهای مواد مخدر در مرزهای ایران و افغانستان، در سال ۶۶ مسئولیت نیروی عملیاتی سپاه به او سپرده شد. نیرویی که بر اساس مأموریت تعریف شده‌اش همانقدر در همراهی با حزب الله و ارتش اسرائیل مسئولیت داشت که در دفاع از مسلمانان ساریو در قلب اروپا و در جریان جنگ لبنان. با این حال این نقش آفرینی سردار ایرانی در سازمان دادن دوباره و تقویت نیروهای لبنان و فلسطین و ناچار کردن اسرائیل به عقب‌نشینی در جنگ ۳۳ روزه لبنان و ۲۲ روزه غزه از او چهره‌ای متفاوت در مناسبات نظامی - سیاسی خاورمیانه ساخت و حضورش در خط مقدم مبارزه با گروه‌های تروریستی و تکفیری در زمانه هراس جهانی از سبیت کوری که داعش و جبهه‌النصره چکیده‌های آن بودند او را به شخصیتی مورد توجه همه رسانه‌های جهان تبدیل کرد. زیرا بخش قابل توجهی از خاک عراق و سوریه جولانگاه تروریست‌هایی بود که نه فقط تیغ‌شان بر گلوی مردمان آن دیار نشسته بود که تهدیدشان علیه امنیت و حاکمیت کشورهای دیگر از جمله ایران جایی برای بی‌اعتنایی باقی نمی‌گذاشت.^۱

علمداری جبهه مقاومت توسط حاج قاسم سلیمانی به بهترین شیوه اجرا و او موفق شد

بسیجی به وسعت جهان اسلام را ایجاد کند. حاج قاسم سلیمانی چهره محبوب فراملی بود که با مجاهدت‌های مخلصانه خود دل‌ها و قلب‌های ملت‌های منطقه را به تسخیر خود درآورده بود. وی به عنوان افتخار ایران و ایرانی و مایه فخر، مباهات و سربلندی جهان اسلام بود و است. او مجاهد برجسته فی سبیل الله بود که همه عمر خود را وقف جهاد در راه خدا کرد. وی محبوب همه قلب‌ها بود و همگان از دل و جان او را دوست داشتند.

دوستان عیب‌کنندم که چرا دل به تو دادم باید اول به تو گفتن که چنین خوب چرایی (سعدی)

خدمت به اسلام و قدم برداشتن برای رضای خدا دغدغه اصلی این سردار رشید اسلام بود. بی‌شک عزت و اقتدار این انقلاب و کشور مرهون مجاهدت‌های بی‌وقفه امثال اوست. سردار شهید سپهبد حاج قاسم سلیمانی نه تنها یک قهرمان ملی بلکه یک قهرمان فراملی، حامی و فریادرس بی‌بدیل مظلومان و مستضعفان بود؛ به گونه‌ای که ملت‌های منطقه، همچون ملت ایران هنگامی که خبر شهادت او را شنیدند، زانها را بر زمین گذاشته سرزیر شد و زبان حالشان اینگونه بود که:

چه دانستم که این سودا مرا زین سان کند مجنون

دلم را دوزخی سازد دو چشمم را کند جیحون (مولانا)

سردار سلیمانی بعد از نزدیک به ۴ دهه خدمت در حساس‌ترین و مهم‌ترین فرازهای انقلاب، جنگ و بعد از جنگ، در حوزه امنیت و حراست و حفاظت از مرزهای میهن اسلامی و مبارزه با تروریسم منطقه‌ای نشان داد که دل در گروی امنیت، استقلال و آزادی این سرزمین دارد و سرانجام جان خود را بر سر آرمانش تقدیم کرد.

با این وصف، احساس دین شد تا در حد توان و بضاعت اندک و لو به اجمال، به زوایا و گوشه‌هایی از شخصیت و شیوه رفتار مدیریتی این شهید عزیز پرداخته شود. بی‌تردید شناساندن ابعاد مختلف شخصیت و رفتار شهید سلیمانی به اقشار و طیف‌های مختلف مخاطب، نیازمند تحقیق و تتبع کافی است و جا دارد تا پژوهشگران و صاحب نظران در قالب مقاله، کتاب، پروژه‌های تحقیقاتی و نیز پایان نامه‌ها و رساله‌های دانشگاهی به معرفی و تبیین فکر و اندیشه، شخصیت، اخلاص، تقوا، ولایت‌مداری، قدرت برنامه‌ریزی و تدبیر، رهبری راهبردی و تمامی

ویژگی‌ها و خصوصیات فردی و جنبه‌های رفتاری او پیردازند. «او انسانی است که همه دوست دارند داستان زندگی او را روایت کنند و او برای همیشه جاودانه خواهد ماند.»^۱ بنابراین، معرفی ابعاد شخصیتی، نظامی، سیاسی، اجتماعی و بین‌المللی شهید سلیمانی باید در دستور کار مراکز مطالعاتی قرار گیرد تا بتوان تفکرات و دیدگاه‌های این شهید عزیز را به نسل جدید و آینده انتقال داد و حتی سبک مدیریت و فرماندهی او را در رشته‌های مدیریت راهبردی دانشگاه‌ها، تدریس کرد. زندگی سردار سلیمانی که سه مقطع تاریخی مهم را شامل می‌شود (دوران جنگ، دوران تامین امنیت جنوب شرق و فرماندهی سپاه قدس)، سرشار از رمز و رازهایی است که باید روزه‌روز آن و حتی لحظه‌به‌لحظه آن مورد واکاوی و بازخوانی قرار گیرد.

فرماندهای که تمام این مقاطع را با موفقیت کامل پشت سر گذاشت و بی‌شک او یکی از فرماندهان درجه یک سپاه بود. شخصیتی که نه تنها دوستان دل در گرو او داشتند، بلکه حتی دشمنان او نیز در عین بغض نسبت به او، بارها تحسین آنان را نیز برانگیخت؛ به گونه‌ای که تحت عنوان «سپهبد سلیمانی» بوداری که دشمنان هم تحسینش می‌کردند، به زوایایی از شخصیت بارز، رفتار بی‌مثال و قدرت فرماندهی او اعتراف کردند.

معرفی نحوه فرماندهی و سبک مدیریتی شهید سلیمانی را می‌توان از منظرهای مختلف دنبال کرد. از قبیل: وظایف عمومی مدیریت (برنامه‌ریزی، سازماندهی، هدایت، بسیج منابع، هماهنگی و نظارت)، مدیریت سرمایه انسانی (تامین، گزینش، آموزش و تربیت، ارزشیابی عملکرد و حفظ و نگهداشت منابع انسانی)، سبک‌های مدیریتی (تفویضی، مشارکتی، مشاوره‌ای و دستوری و نیز سبک‌های مختلفی که مرسوم است و در کتب مدیریتی از آنها سخن به میان آمده)، مدیریت بحران و... در کنار آن، می‌توان از منظری دیگر، شیوه رفتاری این شهید عزیز را مورد مطالعه و بررسی قرار داد. معمولاً شیوه رفتاری، در سه سطح فردی، گروهی و سازمانی مورد مطالعه و تجزیه و تحلیل قرار می‌گیرد. در این مجموعه تمرکز ما بر بخش رفتاری است و می‌طلب که محققان و نویسندگان دیگر نیز در زمینه معرفی سبک و شیوه مدیریتی او قلم‌فرسایی کنند.

همچنانکه گفته شد، یک جنبه از ابعاد وجودی ایشان، پرداختن به بُعد «رفتاری» است، که تحت عنوان موضوع «رفتار سازمانی»، از آن یاد می‌شود. رفتار سازمانی علم مطالعه و کاربرد

دانش درباره نحوه برخورد مردم، افراد و گروه‌ها در سازمان‌ها می‌باشد؛ یعنی روابط بین مردم و سازمان‌ها را در ارتباط با کل افراد، گروه‌ها، سازمان‌ها و سیستم‌های اجتماعی تشریح می‌نماید و هدف آن دستیابی به اهداف انسانی سازمانی و اجتماعی با ایجاد روابط بهتر می‌باشد. در مباحث مربوط به عرصه علوم انسانی، حوزه‌ای وجود ندارد که رفتار انسان‌ها در آن نقش نداشته باشد، مسلماً تمامی حوزه‌های منابع انسانی در ارتباط با رفتار است. رفتار سازمانی و اخلاق حرفه‌ای در سازمان‌ها می‌تواند ارتباط با ارباب رجوع، همکاران و ارتباط و رفتار مدیر با کارمندان و رفتار کارمندان با مدیر را شامل شود.

پرداختن به بُعد رفتاری شهید سلیمانی، در سه سطح رفتار فردی، رفتار گروهی و رفتار سازمانی انجام می‌شود؛ بدین معنی که در جنبه فردی، تاثیر شخصیت وی بر رفتار فردی مورد بررسی قرار می‌گیرد. در جنبه گروهی تاثیر شخصیت او در تعاملات بین گروهی و تیمی مورد بررسی قرار می‌گیرد و در نهایت در رفتار سازمانی، کنش و رفتار سازمانی وی بررسی و تحلیل قرار می‌شود.

روشی که در گردآوری و تبیین بُعد رفتار (فردی، گروهی، سازمانی و فراسازمانی) شهید سلیمانی مورد استفاده قرار گرفت، مروری اجمالی علمی و نظری موضوع مورد نظر، اشاره مختصر به مبانی دینی (قرآنی، روایی)، استناد به سخنان رهبران دینی (امام خامنه‌ای و سید حسن نصرالله) و دیدگاه‌ها و نظرات همکاران و همراهان دیروز و امروز داخلی و خارجی آن شهید و در نهایت استفاده از زبان شعر در تلطیف متون و نیز به عنوان زبان حال مردم در هجران آن شهید عزیز، است. ابزار جمع‌آوری اطلاعات، بهره‌گیری توأمان از روش‌های جستجوی اینترنتی، بررسی اسنادی و مطالعات کتابخانه‌ای است و در این میان گردآوری اطلاعات صرفاً براساس مطالب موجود در کتب، مقالات، خبرگزاری‌ها و سایت‌های خبری است که آشکار و در اختیار همگان است. بدیهی است پرداختن کامل و دقیق به سبک رفتاری (با تاکید بر رفتار سازمانی و فراسازمانی) این شهید سرافراز، اولاً نیازمند بررسی و تحلیل اسناد موجود در سازمان (با توجه به حساسیت‌های حفاظتی و برخورداری نیروی قدس از سطح طبقه بندی سری) است که این امر قطعاً برای نگارنده میسر نبود؛ ثانیاً مصاحبه با همکاران و معاونین ایرانی و نیز هم‌زمان آن شهید

در ملیت‌های مختلف است که انجام این کار هم به مرور زمان صورت می‌گیرد و می‌طلبند که انشاءالله پژوهشگرانی از داخل سازمان نیروی قدس سپاه به این امر مهم اهتمام ورزند.

موضوع رفتار سازمانی

تمامی مکاتب فکری و ادیان الهی بویژه دین مبین اسلام که آخرین و کامل‌ترین ادیان الهی است، اهمیت ویژه‌ای به انسان و شخصیت معنوی و پنهانی او داده است. به‌همین جهت در بین علوم مدیریت، رفتار سازمانی از اهمیت و جایگاهی خاص برخوردار است؛ زیرا به هر میزان که راهبردها، سیاست‌ها و روش‌های سازمانی از پیچیدگی برخوردار باشد و هر قدر که علوم و فناوری‌های جدید کشف شود، باز هم رمز موفقیت و در خدمت گرفتن تمامی آنها به عامل انسانی بستگی دارد و از این حیث است که چگونگی «کنش و رفتار» سرمایه انسانی بیش از هر زمان دیگر اهمیت می‌یابد.

امروزه دیگر مطمئن هستیم که موفقیت سازمان مستقیماً به استفاده موثر نیروی انسانی بستگی دارد و مدیر موفق مدیری است که بتواند بخشی از افراد خود بهره‌برده و توان آنها را بکار گیرد. برای این منظور مدیر باید از برخی مهارت‌های رفتاری‌هایی برخوردار باشد که موضوع «رفتار سازمانی» است. بنابراین، پاسخ به سؤالات متعددی در مورد چرایی و علت رفتارهای متفاوت کارکنان، مدیران و کل سازمان و نیز دلایل کسب نتایج متفاوت، ماهیت و اساس این علم می‌باشد. از این روی است که رفتار سازمانی را مطالعه منظم (روش‌مند) عملیات، اقدامات، کارها و نگرش‌های افرادی که سازمان را تشکیل می‌دهند، تعریف کرده‌اند.

سطوح رفتار سازمانی و ابزار تحلیل

معمولاً موضوعات و مباحث رفتار سازمانی در سه سطح مورد بررسی، کنکاش و تحلیل قرار می‌گیرد و ذیل سطوح یاد شده موضوعات مرتبط با هر سطح مطرح و تبیین می‌شود. بنابراین در فصول این کتاب تلاش خواهد شد تا سبک و سیره رفتاری شهید سلیمانی و نیز مصداق و شواهد رفتاری آن شهید در موضوعات مرتبط با سطوح سه‌گانه رفتار سازمانی، معرفی و تبیین شود.

* رفتار فردی (شخصیت، انگیزش، خلاقیت، صداقت در گفتار و عمل، شوق خدمت)
 * رفتار گروهی (تفویض اختیار و مشارکت گروهی، تسهیم دانش و تجربیات، برادری و روابط دوستانه، اعتماد گروهی و سازمانی، تیم سازی و توانمندسازی و مدیریت تعارض)
 * رفتار سازمانی (رهبری، انسجام سازمانی، عدالت سازمانی، کارآمدی و تحول آفرینی، ارتباطات و تعاملات، رفتار سیاسی، رفتار شهروندی و مسئولیت اجتماعی و فرهنگ سازمانی)

اهداف تدوین کتاب

بطور کلی هدف عمده و اصلی که از تدوین این کتاب دنبال می‌شود، شناساندن و الگو قرار دادن سیره و سبک فرماندهی و رفتاری شهید سلیمانی، بطور خاص برای نسل جدید مدیران و فرماندهان و بطور عام، مدیران و کارکنان سازمان‌ها و سایر دستگاه‌ها می‌باشد. اما یک سلسله اهداف فرعی دیگر را می‌توان به قرار زیر برشمرد:

• اهتمام به ارتقاء وزن ابعاد اخلاقی و مولفه‌های ارزشی در سنجش شخصیت و رفتار

مدیران و کارکنان و آحاد جامعه

- حاکمیت جو برادری و صمیمیت در سازمان‌ها و رفتار مبتنی بر روابط دوستانه
- ترویج، تبلیغ و آموزش سبک فرماندهی و سیره رفتاری شهید سلیمانی به نسل جدید

مدیران

- شناساندن ابعاد و زوایای شخصیتی، اخلاقی و رفتاری شهید به نسل جدید و آیندگان

محمد رضا سلطانی

www.ketab.ir